№ 248. Kraków 26 Października. — Sobota. Rok 1850

Wychodzi w Krakowie
codziennie, wyjąwszy niedziele i święta.
Cena:
W KRAKOWIE miesięczna 5 złp.; kwartalna 14 złot. polską monetą.
W KRAJU kwartalna razem z przesyłką pocztową 4 złr. 20 kr. m. k.
Przedpłata
przyjmuje się w biurze Expedycyi CZASU przy rogu Szczepańskiéj ulicy Nr. 369.
Pieniądze przesyłają się bezpłatnie pocztą *wprost* do biura Expedycyi Czasu wyraziwszy na kopercie: *Prenumeracyjne pieniądze*

CZAS

Przyjmują się
OGŁOSZENIA, rozprawy, odezwy wszelkiego rodzaju.
DONIESIENIA literackie, księgarskie, handlowe, przemysłowo rolnicze itp.
UWIADOMIENIA tyczące się sprzedaży, kupna, dzierżaw itp
Za opłatą
od wiersza petytowego za jednorazowe umieszczenie po 8 groszy następne po 3 grosze.
Listy
nie frankowane nie przyjmują się, wyjąwszy od stałych lub znanych korespondentów.
Numer pojedynczy kosztuje 8 groszy.

Kraków 25 października.

Następujące korespondencye wiedeńskie podają ciekawe szczegóły o kwestyach rzymsko-turyńskiéj i niemieckiéj:

ω **Wiedeń 22 paździer.** Odwołanie pana Pinelli z Rzymu, zajmuje w téj chwili mocno umysły, zwłaszcza we Włoszech. Mniéj w Wiedniu i w Paryżu, gdyż ani tu, ani tam, nikt z ludzi politycznych nie mniema, iżby między Rzymem a Piemontem do ostrzejszych przyszło kroków. Są nawet powody do mniemania, że pan Pinelli wezwanym tylko został do Turynu, żeby o istotnym stanie rzeczy, ustne i stanowcze złożył sprawozdanie: że rząd papiezki mniéj obstawał przy swych zarzutach przeciwko prawu Siccardiego, niż przy swém żądaniu uwolnienia i powrotu do urzędu arcybiskupa Franzoniego, to rzecz zdaje się pewna, nietylko z tego co mówią turyńskie dzienniki, ale i z pobocznych dyplomatycznych i prywatnych doniesień. W prawie Siccardiego widziano w Rzymie pogwałcenie samowolne traktatu, czyli konkordatu, ale w gruncie przyjmowano zasadę, już poprzednio przyjętą w Hiszpanii, a jeszcze pierwéj w innych krajach Europy. Duchowieństwo katolickie w tych krajach, pomimo utraty dawnego stanowiska, używa właściwéj sobie powagi i ma nawet, jak np. w Austryi nie mało wpływu. W Piemoncie przy uspokojeniu zwłaszcza umysłów, na które liczyć z pomocą czasu i rozwagi można, wpływ ten i powaga podniosłyby się także. Kościół na drodze nauki i moralnego na massy kierunku, drogę, którą mu sam Papież przy wstąpieniu na tron apostolski wskazał, ma jeszcze wielką siłą i wielkie do działania sposoby. W śród rozburzonego europejskiego społeczeństwa, on jeden stoi niewzruszony w swych zasadach i swéj organizacyi. W średnich nawet wiekach, za świetnéj epoki Grzegorzów i Innocentych panowała nad Europą więcéj ta, niż materyalna siła.— Dziś zbaczałby niezawodnie od swego powołania, gdyby materyalnym interesom, duchowne i moralne poświęcał. Wszakże nie idzie zatém, żeby rządy cywilne, materyalne kościoła i duchowieństwa interesa mogły szarpać dobrowolnie i jednostronnie tam zwłaszcza, gdzie się takowe pod protekcyą wspólnych i wzajemnych znajdowały układów. Rząd piemoncki z téj strony postąpił za ostro, jeśli nie za porywczo. Przytaczają na jego usprawiedliwienie dzienniki, liczne poselstwa do Rzymu, i liczne, a zawsze bez skutku odnawiane w celu porozumienia się zabiegi. Nikt prawdzie tego uznania nieprzeczy, ale bezstronne i spokojne umysły nie znajdują w niém dostatecznego zrobionych kroków usprawiedliwienia. Co nastąpi nie trudno zgadnąć. Dziennik *Journal des Débats* radzi Papieżowi koncesye. Ta rada, o ile wiem miała nawet w gronie kardynałów, podczas pobytu pana Pinelli w Rzymie, już swoją iniciatywę. Ale jak powiedziałem, skłaniając się do prawa o duchowieństwie, nie mógł Papież poświęcić głowy tego duchowieństwa w Piemoncie. Na tym punkcie rozbiły się negocyacye. Z czyjéj strony wina? bezstronny sąd nawet w Piemoncie, prędzéj czy późniéj na to zapytanie odpowie. A wtenczas się pokaże, że jeśli ma być mowa o koncesyach, nie *jedna*, ale *obie* strony zrobić je będą musiały.

Tak przynajmniéj, o ile wiém, uważa rzecz tę w téj chwili gabinet tutejszy.

Powiadaja, że Cesarz w przejeździe do Warszawy, ma przepędzić dzień cały w Krakowie.

P. Schönhals wrócił wczoraj z Frankfurtu. Twierdzą, że Brunświck, Ołdenburg i Baden są na wejściu do Bundestagu.

ω **Wiedeń 23 październ.** W téj chwili odbieram z pewnego źródła wiadomości, że dwa korpusy wojska; korpus jenerała Clam-Gallas stojący w Wiedniu i w okolicach, i korpus jenerała Schlik, którego Berno jest główną kwaterą, postawionemi zostały na stopie wojennéj. Pensya oficerów i żołnierzy nie podwyższoną, ale wszystkie zasoby artyleryi mają być w wojennym komplecie i w pogotowiu do marszu.— Jestto, jak powiadają, ariergarda części korpusu 1go armii bawarskiéj, która się już posuwa ku Hessom. Czy przyjdzie do interwencyi, rzecz jeszcze wątpliwa. Gabinet tutejszy chce otoczyć Hessy wojskiem federacyjném i pod jego zasłoną wprowadzić Elektora na powrot do kraju. W Wilhelmsbad nie ma mowy o koncesyach; i owszem dzisiejsze depesze donoszą, że władze finansowe prawie całkiem zniesionemi zostały rozkazem ministeryum, którego pan Hassenpflug jest ciągle prezydentem. *Gazeta Nowa z Monachium* w dwóch prawie urzędowych i panu de Pfordten przypisywanych powszechnie artykułach, mówi o przywróceniu porządku konstytucyjnego w tym upartym kraiku; ale się nie tłumaczy, co przez ten porządek chce rozumieć. Grozi następnie Prusom, oświadcza wyraźnie, że Niemcy na żadne pretensye legalności pruskiéj przystać i zezwolić nie mogą, i zapowiada, że się na upor gabinetu berlińskiego czynami odpowié. *Entweder-oder*, mówi daléj, to jest albo, że Prusy muszą ustąpić i ustąpią dobrowolnie, albo, że oręż kwestyę całą rozstrzygnie. Jakkolwiek stanowcze i śmiałe jest to oświadczenie, jakkolwiek wielkie na poparcie jego są już przygotowania, nikt tu wszakże aż dotąd w wojnę z Prusami nie wierzy. Jest owszem zdanie powszechne, że się skończy na demonstracyi z jednéj, na koncesyi zupełnéj z drugiéj strony. Że w tym celu formalne z Warszawy zapewne wyjdzie do Prus zapytanie, zdaje się być rzeczą prawie pewną. Cesarz dziś może jeszcze opuści stolicę. Ma zamiar, jak mnie jeszcze osoby blisko tronu stojące zapewniają, zatrzymać się w Krakowie kilkanaście godzin, a stamtąd pospieszy na spotkanie się z Cesarzem Rosyjskim na granicy. Książe Szwarcenberg, jenerał Grünne i przyboczni adjutanci hrabia Wrbna i O'Donnel towarzyszą Cesarzowi w téj podróży. Pobyt J. C. Mości w Warszawie ma trwać do końca tego miesiąca.

Dzienniki piemonckie, a mianowicie *la Frusta* organ osobisty pana Azeglio stwierdzają moje uwagi wczorajsze nad stanem obecnym kwestyi rzymsko-turyńskiéj. *La Frusta* ubolewa nad zaślepieniem tych, którzy chcą nadwerężenia władzy papiezkiéj, wyświeca dobre w téj mierze chęci pana Azeglio, i radzi stanowczo tranzakcyą *a qualunque costo*. *Il Resorgimento* trochę łagodniéj, ale prawie w tymże samym przemawia duchu.

Inwestytura arcybiskupa Ołomunieckiego na kardynała, odbyła się dzisiaj w zamku cesarskim, z wielką paradą. Arcybiskup jechał do zamku i wrócił do swego pałacu w bogatéj karecie cesarskiéj, w sześciokonnym złotolitym zaprzęgu.

Hr. Colombini ambasador hiszpański wręczył dziś Cesarzowi swe listy uwierzytelniające go przy tutejszym dworze na miejscu księcia Gora.

ω **Wiedeń 24 paźdz.** Nowy krok do ... pokoju i zgody. Z ministeryum wojny wyszedł dziś rozkaz do ściągnienia niezwłocznie do stolicy 13 batalionów piechoty i wszystkich pułków kirasyerów z Węgier, tudzież 18,000 wojska rozmaitéj broni z Włoch.— W miarę jak te oddziały tu się zbliżą, korpus jenerała Clam-Gallas posunie się ku Czechom. Za dni kilkanaście znajdzie się tym sposobem na granicy niemieckiéj, od Bregenz aż do Szląska przeszło 150 tysięcy gotowych do marszu.

Przed taką siłą, opartą o Warszawę, ustąpią zapewne Hessy, a nawet i Prusy.

Breve papiezkie z 6 września, które wam przesyłam, wyświeca stan negocyacyi z panem Pinelli, w tym duchu, w jakiem już wam je przed kilkodniami przedstawiłem.

Cesarz ma wrócić z Warszawy 6 listopada.

Arcyksiąże Franciszek zabawi w Styryi aż do soboty. Arcyksiążę Ludwik najmłodszy brat Cesarza wrócił wczoraj z Tryestu.

Przegląd Polityczny.

Rzecz do prawdy niepodobna staje się prawdopodobną według doniesień z jednéj strony naszego korespondenta wiedeńskiego, z drugiéj według wiadomości, które *National-Zeitung* Berlińska podaje. Pisze ona bowiem: „Ponieważ depesze państwa tak bardzo telegraf zatrudniają, że przezto prywatne depesze bywają spóźnione, musimy się więc w téj chwili ograniczyć tylko na tém, że według wiadomości nas dochodzącéj, ministeryum spraw zagr. otrzymało na drodze telegraficznéj dwa ważne doniesienia, to jest: 1) Wojsko Bawarskie wkroczyło do Hanau i 2) Bundestag zawezwał Prusy o ewakuacyą z Badenu najpóźniéj z upływem trzech miesięcy. Gdyby pierwsza wiadomość miała się sprawdzić, jenerałowie Gröben i Radziwiłł otrzymaliby bezwątpienia rozkaz wkroczenia do Hessyi.“ W rzeczy saméj dep. tel. z 24 z Berlina donosi. Wojska stojące pod Wetzlar pod dowództwem jen. maj. Bonin otrzymały rozkaz połączenia się. Wczoraj weszły na drogę ku Erfurtowi i najpóźniéj do d. 26 b. m. przejdą granice W. książęco-saskie.“

Depesza z Frankfurtu n. M. donosi z d. 22 b. m. Wojska bawarskie przysunęły się do granic Heskich. Przybył tutaj ich komendant ks. Thurn i Taxis.

Takie są wiadomości groźno zapowiadające, nadto w Monachium miano już radę wojenną. Lecz wszystkie te ruchy są tylko ruchami wojskowemi, których sobie tém śmieléj Bawarya lub Prusy pozwolić mogą wiedząc, że żadne z nich o wojnie na seryo nie myśli. W Monachium brak pieniędzy, w Berlinie pożyczka 18 milionów talarów dawno wyczerpana, deficyt daje się znowu spostrzegać, a Rząd obawiający się mocnéj oppozycyi ze strony partyi konstytucyjnéj wchodzi w układy z Camphausenem i innymi naczelnikami lewéj. Nadto sprawa Niemiecka budzi już tak mało w samych Niemczech sympatyj, że czy w Prusiech czy też w całych Niemczech, naród patrzałby z podziwem niepodobnym do opisania jak można dla takiego powodu wojnę wytaczać, można być więc niemal pewnym że do niéj nie przyjdzie. Tymczasem w Kassel wszystko w zawieszeniu oczekuje wypadku interwencyi, gdy miejscowe negocyacye w celu uformowania gabinetu nieudały się i Elven stanowczo odmówił.

W Paryżu w braku ważniejszych wiadomości, polityka ograniczać się musi na taktyce Elizeum; krok prezydenta naprzód lub w tył, oto przedmiot doniesień naszych od tygodnia. Powiadają że artykuł p. Véron w *Constitutionnelu* jest świadectwem ubóstwa dla Elizeum, które w ten sposób kładzie się do stóp jen. Changarnier. Przynajmniéj tak zrozumiał go jen. Hautpoul i zażądał w Elizeum rachunku; pokazało się, że go czytał poprzednio minister Fould, że zatem Rząd jest w pewnym względzie za niego odpowiedzialny. Wszakże jen. Hautpoul, mimo szczęśliwego stanowiska jen. Changarnier, jest najmocniéj przekonany, że ponieważ aż do powrotu Izby, żadna ważna zmiana, przynajmniéj o ile przewidzieć można nie zajdzie, i on też teki swojéj nieopuści.

— Mówiliśmy już o reklamacyach przesłanych przez rząd angielski gabinetowi Lizbońskiemu z powodu indemnizacyi należącéj się poddanym angielskim, a zamieszkałym w Portugalii. Sprawa ta ma wiele podobieństwa do Greckiéj: wyjaśniemy ją następnie nieco bliżéj. I tą razą lord Palmerston siłą chce zmusić gabinet Lizboński a lord Normanby oznajmił p. La Hitte, że jeżeli ultimatum, które ma być przełożone rządowi Portugalskiemu, nie zostanie przyjęte i wypełnione, kroki nieprzyjacielskie rozpoczną się natychmiast.

Wiedeń 24 paźdz. Przed odjazdem Cesarza do Bregenz, rozeszła się wieść o zamierzonym związku małżeńskim z księżniczką Sydonią synowicą króla Saskiego 16 lat liczącą. Saskie dzienniki wieść tę potwierdzają z tém upewnieniem, że już układy w tym celu rozpoczęte zostały.

Constit. Blatt. aus Böhmen pisze z Wiednia: Co do synodu nieunickiego niemogę nic nowego a ważnego donieść, wyjąwszy, że biskup Karlstadzki Joanowicz przybył tu nareszcie. Arcykapłan Stamatowicz wraca do Baczki. Z innych jednak okolic słowiańskich nie jedno do opowiedzenia. Od czasu rozwiązania sejmu Kromieryżskiego, przyzwyczajono się uważać kolejne przechodzenie czeskiéj narodowéj partyi z prawéj strony na lewą. Stanowisko *Narodnych Nowin* i *Unii* (pragskiéj) dostarczyło dowodów temu przypuszczeniu. Ukazanie się czeskiego dziennika w Wiedniu *Videnský Dennik* spowodowane było jak wiadomo potrzebą przeciwstawienia temu kierunkowi. Dla utrzymania też go, zamierzają tu utworzenie partyi czeskiéj konserwatywnéj, któréj ogniskiem będzie Wiedeń. Już w tym celu odbywały się narady. Wpływy te stronnictwo wspierające są znaczne i dużo szlachty czeskiéj przystępuje do niego. Poeta czeski prof. Kollar napisał do *Videnskiego dennika* przed kilką dniami ważny cechujący tę partyę artykuł, który wrażenie sprawił. Podsekretarz Stanu Helfert, gorliwie uczy się po czesku.

— Mówią że wiele artykułów codziennego użycia, nie będących przedmiotami handlu, zupełnie od cła uwolnione będą, a każda opłata cłowa nieprzechodząca całego krajcara zniesioną zostanie.

— *Videnský Dennik* pisze z Krakowa d. 21 października. Dochodzą wiadomości z Warszawy, że w pierwszéj połowie tego miesiąca przed przybyciem Cesarza, wielu więźniów wywieziono z cytadelli na Sybir. Mówią też w Warszawie o ogólnéj amnestyi dla niektórych osób od kilku lat wywiezionych, którą

cęsarz ogłosi, jak niemniéj o amnestyi emigracyi. Co tém podobniejsze jest do prawdy, że osoby wiarogodne utrzymują, iż królestwo od r. 1831 zmieniło zupełnie barwę polityczną, a myśli przedewszystkiem o ulepszeniu fabryk, co większym dla kraju będzie użytkiem aniżeli rewolucya, która w niniejszych okolicznościach zupełnie jest niemożebna.

Tenże sam dziennik podaje, że naczelnikiem obwodu Krakowskiego ma być pan Bocheński, a pan Ettmayer otrzyma posadę prezesa w Czerniowcach.

NIEMCY.

† **Berlin** 22 października. Odwołane przed kilku dniami wiadomości o pochodzie wojsk austryacko-bawarsko-wirtemberskich do Hessyi powtarzają się znów z oficyalną pewnością w dziennikach południowo-niemieckich. Nowa monachijska Gazeta, organ ministra Pfordtena, występuje przeciw Prusom w tonie tak drażliwym, jakby wojna była już deklarowana, występuje w obronie Bundestagu, w obronie polityki Hassenpfluga w Hessyi, w obronie zagranicznéj zasady monarchicznéj, przeciwko zuchwałym pretensyom Prus, które same jedne, wyzuwając się z obowiązków członka Rzeszy, nie tylko że inne drobniejsze państwa do wyłamywania się z nich zmuszają, lecz i dla całych Niemiec, dążących do nowéj organizacyi na podstawie traktatów, stają się główną do tego przeszkodą, zamyślając przy pierwszéj sposobności narzucić im swoją hegemonią i absolutną dyktaturę! Wie tu już dziś każdy, co znaczą tego rodzaju deklamacye, powtarzające się od czasu do czasu, nawet w ministeryalnych organach, to z téj to z owéj strony. Mają one jakieś znaczenie i powagę, stojąc w dziennikach rządowych wiedeńskich lub berlińskich. Ale wydają się godnemi politowania, wychodząc chociażby i z własnych ust tuzinkowych ministrów państw drugiego i trzeciego rzędu, które dla tego tylko jeszcze egzystują, że Prusy i Austrya dotąd porozumieć się z sobą nie mogą. Drobne te państwa na tém właśnie wszystkie siły zużywają, aby porozumienie się między Austryą i Prusami uczynić niepodobném. Przeczuwają one, że koniec bytu ich nie bardzo odległy, i dla tego nie masz środka, któregoby się nie chwyciły, aby przyszłość swą zabezpieczyć. Postęp je gubi, reakcya ocala. Z całą więc namiętnością służyć będą każdemu, kto im przyobieca powrócić i ubezpieczyć udzielność przedrewolucyjną. Nic dziwnego, że interes własny ciągnie je do Bundestagu który wszystko, co od 1848 r. zaszło, uważa za anomalią historyczną. Nie będę się nawet dziwił, jeżli i te państwa, które dotąd Unii się trzymały, przejdą powoli na stronę Bundestagu. Wszakże nie myślcie, aby takowe odstępstwo spowodowało w końcu i rząd pruski do tegoż kroku. Mógł on odstąpić, zmuszony okolicznościami, których nie umiał być panem, pierwotnego celu Unii, jako państwa związkowego w połowie Niemiec, ale bądźcie pewni, że nie odstąpi systemu rządu reprezentacyjnego, który jak dla Prus tak i dla reszty Niemiec stał się koniecznością czasu. Systemu tego Prusy bronić będą, bo bronić muszą z potrzeby własnego bytu. A jak nigdy nie pozwolą na to, aby w Hessen-Kassel absolutyzm Hassenpfluga zniweczył podstawę rządu konstytucyjnego, tak też nie przyłączą się do Bundestagu, aby wraz z nim absolutyzm przedrewolucyjny w Niemczech na nowo utwierdzić. A gdy i Austrya sama dla krajów swych dziedzicznych tego nie żąda, bo nacóżby zaprowadzała dziś wszędzie reprezentacyą prowincyonalną? wypada ztąd, że dążność absolutyczna Bundestagu, oraz cała jego pogrobowa egzystencya, nie jest dla Austryi saméj celem, ale tylko środkiem, środkiem, aby obudzeniem partykularnych interesów pomniejszych rządów niemieckich, wpływ swój w Niemczech rozszerzyć i nawet na Prusy rozciągnąć. To jest główny punkt sporu, który tak długo trwać będzie, dopòki zewnętrzne niebezpieczeństwo trudności jego nie usunie i obudwóch państw jednym interesem ogólnéj polityki europejskiéj nie połączy.

Nie wiem ile w tém prawdy, że całe dzisiejsze szermierstwo polityczne w Niemczech jest tylko pozorném, przeznaczoném na to, aby armie utrzymywać w ciągłym ruchu miejscowym, dopóki wulkan rewolucyjny we Francyi albo sam w sobie się nie strawi, albo nowym wybuchem rządom europejskim nie da powodu do przytłumienia go wywróceniem Rzeczypospolitéj? Rzeczpospolita — to nieustanny postrach dla gabinetów Europy.

W Paryżu leży tajemnica polityki dzisiejszéj w Niemczech. Stan jéj się nie zmieni, dopóki tam trwały porządek rzeczy t. j. monarchizm nie będzie przywrócony. Czekajmy więc. Rachub dziś wszędzie więcéj fałszywych niż prawdziwych. Może i dopiéro co przytoczona fałszywą jutro się okaże. Dzisiaj przynajmniéj zbrojenie się Prus i koalicyi południowéj coś bliższego, niż wyprawę do Francyi zapowiadają. Persigny, poseł francuski, który podobno już przyjechał, ma przywieść z sobą projekt do przymierza Francyi z Prusami. „Si fabula vera!“

ROSYA.

Reichszeitung pisze od rosyjsko-bukowińskiéj granicy 13 października. Zdaje się, że Rosyanie gotowi są do marszu, aby mocą bagnetów niezałatwione kwestye polityczne rozwiązać. W naszym nawet zakątku między Galicyą, Mołdawią i Bessarabią zamkniętym życie się obudziło. Mówią o pochodach wojsk, zapowiedziano kwaterunki, a kilka batalionów miało otrzymać rozkaz zbliżania się ku granicy i trzymania się na każdą chwilę w pogotowiu do pochodu. Już w skutek tych dyzlokacyj i oczekiwania wojsk rosyjskich, ceny zboża, owsa i siana znacznie się podniosły, szczęściem tylko, że mąka kukurudzowa zwykle tu używana jest tego roku bardzo tanią.

— *Ostdeutsche-Post* pisze z Konstantynopolu pod d. 9 paźdz. Wiadomości z Odessy nadeszłe z dnia 1 b. m. donoszą o znacznych posiłkach w ludziach, amunicyi i zapasach, które na wojennych statkach parowych do ruskich przystani w Czerkasyi, przesyłane bywają.

Rozciągła amnestya miała być tamże dla wszystkich emigrantów publikowana (?) wyjąwszy dla tych, którzy mieli udział w ostatniém powstaniu Węgierskiém.

Kronika miejscowa

Kraków 25 października. Skoro tylko dowiedziano się, że N. Cesarz raczył dać nadzieję swoich odwiedzin w naszém mieście, wnet władze miejskie i obywatele z pośpiechem poczęli się zatrudniać przyjęciem N. Monarchy. Wczoraj Rada miejska jak słyszymy, w tym względzie miała posiedzenie; a jeszcze poprzednio nakazano wystawić dwa łuki tryumfalne, do których ściągnięto wszystkich cieśli jacy są w Krakowie i zaprzątnięto ich robotą na całą noc.

Kraków 26 października. Wczoraj wszczął się ogień przy ulicy Szpitalnéj, w domu obok kościoła S. Tomasza, gdzie pod piecem na 2ém piętrze przetliła się podłoga, i ogień dostał się do belek pierwszego piętra. Szybka pomoc nie dozwoliła rozszerzyć się niszczącemu żywiołowi.

— W téj chwili godzina $10\frac{1}{4}$ w południe, biją na alarm po pięć; pali się na Zwierzyńcu w Półwsiu na drodze ku Woli Justowskiéj. Nie znane nam jeszcze szkody jakie mogą być tam zrządzone, zapewne parę chałup wieśniaczych.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

Gdańsk 19 października. Wiadomości z ostatniego targu londyńskiego są nieco przyjemniejsze, gdyż pomimo znacznych krajowych i zagranicznych dowozów, ceny przeszło-tygodniowe się utrzymały, a powszechna opinia przepowiadała ich poprawę. Uprzednie doniesienia nasze co do zbiorów angielskich pod względem szczupłości i gatunku coraz bardziéj się sprawdzają.

W ciągu upłynionego tygodnia przybyło do Londynu.

	pszenicy.	jęczmien.	słodu.	owsa.	bobu.	lnicy.	rzepak.	mąki cet.
z kraju kwar.	6,725.	2,542.	5,322.	11,580.	2,447.		37.	20,230.
z zagranicy	33,585.	6,637.	„	15,933.	5,423.	12,271.		9,805.

Próbki zboża na targach szkockich i irlandzkich wystawione, były piękniejsze od angielskich; na chorobę kartofli mniéj się użalają. Uważano, że prowincyonalne targi lepiéj się trzymały i bardziéj były ożywione niż londyńskie.

Oto jest porównanie dowozów zagranicznego zboża do Anglii od 5go stycznia do 5go paździer.

	1849.	1850
Pszenicy kwarterów .	2,795,743.	2,350.631.
Jęczmienia „ . .	857,939.	773,934.
Owsa „ . .	784,665.	899,190.
Żyta „ . .	207,220.	90,869.
Grochu „ . .	114,803.	105,507.
Bobu „ . .	372,260.	297,238.
Kukurudzy „ . .	1,782,018.	1,055,340.
Tatarki „ . .	216.	120.
Różnych „ . .	843.	571.
Kwarterów	6,915,707.	5,573,600.
Rozmaitéj mąki centnarów	114,315.	102,627.

A zatém dowozy tegoroczne okazały się mniejszemi, a deficyt był zastąpiony nadzwyczajnym urodzajem w Anglii z 1849 r.

Targi francuskie i hollenderskie, w skutek złych angielskich wiadomości, są nieczynne, i ceny małego doznały zniżenia.

W Ameryce urodzaje są dobre i expedycye do Europy znaczne, że jednak dotąd nic nie ma zastraszającego, okażą następne liczby.

Ameryka wyexportowała w ciągu wrześ. 1849 i we wrześ. 1850.

	1849		1850
Mąki baryłek	48,960	—	144,521.
Pszenicy kwarterów	71,385	—	50,681.
Kukurudzy „	66,977	—	41,220.

Redukując wszystko na centnary, Ameryka wysłała we wrześniu 1849 688,542, a we wrześniu 1850 653,336 centnarów.

Na gdańskiéj giełdzie, nic się prawie nie robiło, i tylko w ciągu tygodnia z biedą sprzedano pszenicy łasztów 111, żyta 187, jęczmienia 7, grochu 93.

Za łaszt pszenicy ze statków płacono:

					zł	gr.	zł.	gr.
wagi holl.	od 127 do 129	od 365 — 385	korzec		27	14.	28	28.
	129 — 130	— 365 — 405	„		27	14.	30	15.
żyta	117 — 122	— 204 — 210	„		15	8.	15	24.
jęczmienia	106 — 114	— 159 — 175	„		11	26.	13	5.
grochu	— — —	— 230 — 255	„		17	8.	19	6.

Od ostatniego sprawozdania, przeszło pod Toruniem polskiéj pszenicy łasztów 90, siemienia lnianego 68 łasztów; 530 sztuk belek sosnowych, 199 dębowych bali, 64 łaszty klepki, 416 sztuk budulcu.

Wysokość wody w Toruniu 3 stópy.

Kursa zamian. Londyn 3-miesięczny $202\frac{1}{4}$, Hamburg $44\frac{7}{8}$, Amsterdam 101, Warszawa 8 dni $97\frac{1}{2}$.

Makowski Kendzior & C.

Urzędowe.

Nr. 17,990. **RADA MIASTA KRAKOWA.**

Wydział Porządku i Bespieczeństwa.

Wzywa popisowych: Józefa Seredyńskiego z pod nru 376 Gm. III w roku 1829, Juliana Nowakowskiego z pod 248 Gm. II w r. 1828, Romana Twardowskiego z pod nru 351 Gm. III w r. 1828, Franciszka Grużanowskiego z pod numeru 55 Gm. I w roku 1826, Władysława Szczepańskiego z pod nru 16 Gm. I w roku 1825, Karola Marzeckiego z pod nru 351 Gm. III w r. 1821, Wincentego Szczepańskiego z pod nru 16 Gm. I w r. 1821 urodzonych, — aby w przeciągu sześciu tygodni na placu assenterunkowym, dla zadosyć uczynienia obowiązkom wojskowości stawili się — w przeciwnym bowiem razie za zbiegów rekrutacyjnych uważani będą. — Kraków 3 października 1850 r. — Vice-Prezes, *J. Paprocki.*

[352—1-3] Z. Sekretarz Jeneralny, *J. Estreicher.*

Kurs papierów publicznych i pieniędzy.

Kurs krakowski z dnia 26 paźdz. Banknoty $88\frac{9}{4}$ — Pruski kurant $104\frac{1}{3}$. — Imperyały ros. 34. 20. — Ruble srebrne nowe 100. Dukaty złp. 20. 6. — Listy zastawne Król. Pols. z kuponami $100\frac{3}{4}$. Listy zastawne Galicyjskie dają 96, żądają $96\frac{1}{2}$. — Cwancygiery stare $105\frac{1}{6}$, nowe $106\frac{1}{6}$.

Kurs wiédeński z dnia 24 październ. — Metaliki 93. — Nowa pożyczka 81. — Akcye Banku wiédeńs. 1125. — Akcye Kolei żel. $107\frac{1}{2}$. Agio od złota. $28\frac{1}{4}$. Agio od srebra $20\frac{5}{8}$.

Kurs wrocławski z d. 24 paździer. Banknot. austryac. $85\frac{5}{12}$. — Polskie papiery $96\frac{1}{4}$. — Listy zastawne Królest. Polsk. $95\frac{3}{4}$ — Akcye kolei żel. Krako.-górno-szląs. 69.

CENY ZBOŻA

na Targowicy publicznéj w Kleparzu przy Krakowie w trzech gatunkach praktykowanego.

W KRAKOWIE dnia 21 i 22 października 1850 r.	I. Gatunek.				II. Gatunek.				III. Gatun.			
	od		do		od		do		od		do	
	zr	kr	zr	kr	zr	kr	zr	kr	zr	kr	zr	kr.
Korzec pszenicy	—	—	7	—	—	—	6	22	—	—	5	30
„ żyta	—	—	5	15	—	—	4	52	—	—	—	—
„ jęczmienia	—	—	4	7	—	—	3	30	—	—	3	—
„ owsa	—	—	2	36	—	—	2	15	—	—	—	—
„ rzepaku letn.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ zimowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ grochu	—	—	7	—	—	—	6	30	—	—	6	—
„ jagieł	—	—	8	30	—	—	8	—	—	—	7	15
„ ziemniaków nowych	—	—	1	45	—	—	—	—	—	—	—	—
„ pszenicy nowéj do siania	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ żyta „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cetnar siana	—	—	—	45	—	—	—	40	—	—	—	30
„ słomy	—	—	—	37	—	—	—	33	—	—	—	30
Garniec spirytusu z opłatą rząd.	—	—	2	$7\frac{1}{2}$	—	—	—	—	—	—	—	—
„ okowity „ „	—	—	1	$40\frac{1}{2}$	—	—	—	—	—	—	—	—
„ masła czystego	—	—	2	$7\frac{1}{2}$	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopa jaj kurzych	—	—	—	36	—	—	—	—	—	—	—	—
Drożdży wanienka z piwa marc.	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ z piwa dubelt.	1	22	1	45	—	—	—	—	—	—	—	—
Korzec pszenicy nowéj pięknéj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ żyta „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Korzec buraków	—	—	1	15	—	—	—	—	—	—	—	—
Kopa kapusty	—	30	—	45	—	—	—	—	—	—	—	—

Sporządzono w biórze Kommissaryatu Targowego

Delegowani Obywatele: *Tomasz Święcicki.* *Wawrzeniec Cengler.*

Kommisarz Targowy *W. Dobrzański.* *Pszorn* Adjunkt.

Uwiadomienie od Redakcyi i Expedycyi „Czasu“.

Niniejszém oświadczamy sz. pp. Abonentom, iż numera początkowe października r. b. już całkiem są wyczerpane od kilkunastu dni; przeto wszelkie o nie reklamacye uwzględnić się wcale nie dadzą. Redakcya na pół miesiąca wprzódy oznajmiała i prosiła o wczesne zgłaszanie się, nadmieniając, że tyle tylko bić będzie nakładu, ile się zgłosi przedpłacicieli do *pierwszego dnia* rozpoczynającego się ćwierćrocza.

Do dzisiejszego Numeru dołącza się Lista darów na pogorzelców miasta Krakowa.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE.

DZIEŃ.	GODZINA.	STAN BAROM. w mierze paryzkiéj sprowadzony do 0° Réaumura.	STOP. CIEPŁA według Réaumura.	PRĘŻNOŚĆ pary wodnéj w powietrzu czyli e.	KIERUNEK wiatru i natężenie.	STAN ATMOSFERY.	ZJAWISKA NAPOWIETRZNE	ZMIANA TEMPERATURY w ciągu dnia od	do
25	2	26" 9.''' 36.	† 11°. 0.	3.''' 27.	płzcho. słaby	pochmurno	deszcz drobny		
„	10	„ 10. 13.	8. 6.	2. 89	połudn. „	„		† 11°. 8.	† 7°. 9.
26	6	27" 0 84	3 4	2 27	zachod. „	„			

(Ciąg dalszy).

§ 22. Członkowie kuryi Sejmowych otrzymują *(pauschale)* wynagrodzenie za koszta podróży i pobytu podczas sessyi.

Fundusz na to wynagrodzenienie winien być pokryty z zasobów obwodu rządowego.

Wysokość tego wynagrodzenia oznaczona będzie prawem krajowém na wniosek kuryi, póki zaś to nie nastąpi drogą rozporządzenia.

§ 23. Deputowani do kuryi Sejmowéj wybrani, nie powinni przyjmować żadnéj instrukcyi i prawo głosowania osobiście tylko wykonywać.

§ 24. Cesarz zwołuje kurye Sejmowe corocznie, i to zwyczajnie w listopadzie na przeciąg czasu czterotygodniowy.

Oprócz tego każda kurya może być na nadzwyczajną zwołana sessyą, w celu przedsięrania osobnéj czynności, lub naradzenia się nad specyalném przedstawieniem.

§ 25. Kurye Sejmowe nie mogą być zwołane jednocześnie z sejmem państwa.

§ 26. Kurya sejmowa dla obwodu rządowego *Lwowskiego* będzie zwoływaną zwyczajnie we *Lwowie*, kurya Sejmowa dla obwodu rządowego *Krakowskiego* w *Krakowie*, kurya dla obwodu rządowego *Stanisławowskiego* w *Stanisławowie*.

Każda kurya może także w inném miejscu obwodu rządowego być zwołaną.

§ 27. Wszyscy deputowani jednéj kuryi tworzą jedno Zgromadzenie.

§ 28. Każdy deputowany przy wejściu do kuryi Sejmowéj złoży przysięgę na wierność Cesarzowi, jakoteż na konstytucyą państwa i krajową.

§ 29. Każda kurya Sejmowa ma prawo egzaminowania mandatów nowo wchodzących członków, i orzekania względem ich przyjęcia wedle postanowień zawartych w konstytucyi krajowéj, tyczących się czynnéj i biernéj wybieralności i procedury wyborczéj.

§ 30. Każda Kurya Sejmowa mianuje swego prezesa i vice-prezesa bezwzględną większością głosów; obiór ten ważny będzie na lat trzy.

§ 31. Posiedzenia kuryi Sejmowych są publiczne.

Posiedzenia mogą przy zamkniętych drzwiach mieć miejsce, skoro tego zażąda prezes lub pięciu członków, i kurya po oddaleniu się słuchaczy za tém się oświadczy.

§ 32. Petycye wtedy tylko kurya przyjmuje, skoro podane są przez jednego z członków, ani kurya, ani jéj cząstka, ani wydział, nie mogą przyjmować deputacyj.

§ 33. Dla stanowienia uchwały, w każdéj kuryi niezbędną jest obecność większości członków prawnych, ważność zaś uchwały wymaga bezwzględnéj większości głosów obecnych członków.

Przy równości głosów, wniosek pod obrady wzięty jako odrzucony uważanym być ma.

§ 34. Tajne głosowanie nie ma zwyczajnie miejsca.

Wyjątki ze względu na przedsiębrać się mające wybory lub posady oznaczy regulamin.

Porządek wyborów na Sejm państwa oznaczy, w jaki sposób deputowani do Izby wyższéj Sejmu państwa mają być wybierani.

§ 35. Namiestnikowi kraju koronnego jak również prezydentowi okręgu rządowego i wysłanym przez nich komissarzom służy prawo i obowiązek bycia obecnymi na posiedzeniach kuryi Sejmowych i każdéj chwili mogą oni głos zabierać; wotować zaś mogą tylko wtenczas, kiedy są członkami kuryi.

§ 36. Bliższe postanowienia tyczące się sposobu obrad w kuryach Sejmowych zawiera regulamin.

Dopóki takowy prawem krajowém na zasadach w konstytucyi kraju wyrażonych, ułożony nie zostanie, będzie on wydany na drodze rozporządzenia.

§ 37. Cesarz odracza i zamyka Zgromadzenia kuryi Sejmowych i może każdéj chwili rozwiązanie jednéj lub wszystkich kuryj Sejmowych zarządzić.

Rozpoczęcie nowych wyborów do kuryi Sejmowéj ma się w razie jéj rozwiązania w taki odbyć sposób, aby nowo wybrana kurya na najbliższy zwyczajny termin zebrania zwołaną być mogła.

§ 38. Każda kurya Sejmowa może się na 8 dni odroczyć.

Do dłuższego odroczenia potrzebne jest przyzwolenie Cesarza.

Bez poprzedniego zwołania, kurya nie może się zgromadzać, również po jéj odroczeniu, zamknięciu lub rozwiązaniu, nadal zbierać się nie może.

B. *Wydział krajowy.*

§ 39. Wydział krajowy składa się z 15tu członków, wybranych z łona pojedyńczych Kuryj.

Każda Kurya wybiera 5 członków w następujący sposób: deputowani wybrani przez najwyżéj opodatkowanych wybierają z Kuryj jednego członka, drugiego wybierają deputowani miast do wyboru uprawnionych, dwóch wybierają deputowani gmin wiejskich, a jednego cała Kurya wybiera.

Każdy podobny wybór bezwzględną większością głosów odbywa się.

Jeżeli przy piérwszém lub powtórném wybieraniu nikt większości nie otrzymał, wtedy następuje wybór z pomiędzy dwóch deputowanych mających przy powtórnych wyborach największą liczbę głosów. Los oznacza, który z deputowanych ma być do tego ściślejszego wyboru przypuszczony.

Każdy głos dany osobie do ściślejszego nie przypuszczonéj wyboru, uważany być ma za nieważny.

Jeżeli przy ściślejszym wyborze okaże się równość głosów, wtedy los rozstrzyga.

§ 40. Na każdego pojedyńczego członka wydziału wybranym będzie zastępca trybem w poprzedzającym § wskazanym.

Jeżeli członek wydziału albo umrze w czasie gdy Kurya z któréj on wybranym jest, nie jest zgromadzona, albo dla utraty prawa wyboru wystąpić może, lub też na dłuższy czas tamowany jest w załatwianiu czynności wydziału; zastępca wybrany do zastępowania owego członka wydziału, wstępuje w jego miejsce na tak długo, dopóki właściwa Kurya za najpiérwszém zebraniem się, nowego nie przedsięweźmie wyboru.

Jeżeli Kurya jest zgromadzoną, w miejsce brakującego stale członka wydziału, nowy wybór natychmiast uskutecznionym być winien.

§ 41. Członkowie wydziału krajowego obowiązani są zamieszkiwać we Lwowie.

Pobierają oni roczne wynagrodzenie z zasobów obwodu rządowego, a cyfra takowego na wniosek Kuryi, ustawą krajową oznaczona będzie.

§ 42. Wydział krajowy dzieli się na trzy oddziały, z których każdy mieści w sobie członków wydziału téj kuryi sejmowéj, z któréj pochodzą.

§ 43. Wydział krajowy na czas trwania swojéj działalności wybiera z pośród siebie przewodniczącego. Również każdy oddział (§ 42) z pośród siebie wybiera przewodniczącego na te obrady, które osobno w przedmiotach ili swojego obwodu rządowego odbywa.

Na czas chwilowéj nieobecności przewodniczącego, zastępuje go najstarszy wiekiem członek.

§ 44. Dla ważności jakowéj decyzyi konieczną jest obecność najmniéj dziesięciu członków, między którymi najmniéj po dwóch z każdego oddziału być muszą.

Uchwały tak na posiedzeniach wydziału jako i pojedynczych oddziałów, zapadają bezwzględną większością głosów wszystkich obecnych członków.

§ 45. Członkowie wydziału pozostają tak długo w urzędowaniu, dopóki trwa ich mandat w Kuryi jako deputowanych.

Jeżeli regularne wybory odnawiane, albo po rozwiązaniu zupełnie nowe wybory deputowanych pojedynczych lub wszystkich Kuryj rozpisane zostają, dotychczasowi członkowie wydziału krajowego tak długo pozostają czynni, dopóki przez odnowione lub nowowybrane Kurye zamianowani członkowie wydziału nie wejdą.

Jeżeli byli członkowie wydziału i zastępcy znowu do Kuryi wybrani zostaną, mogą być również natenczas przez Kuryę do wydziału krajowego powołani.

C. *Wydział centralny.*

§ 46. Wydział Centralny składa się z trzydziestu trzech członków, a mianowicie: z 15tu członków wydziału krajowego i z 18tu deputowanych, po 6ciu z każdéj pojedynczéj Kuryi z pomiędzy siebie wybranych, którzy tak długo urzędują, dopóki są członkami Kuryi która ich wybrała. (§ 45).

Wybór na każdego pojedynczego członka przedsiębrany będzie osobno i nastąpi bezwzględną większością głosów wotujących.

Jeżeli podobna większość w dwóch po sobie następujących głosowaniach nie otrzyma się, ściślejszy wybór przedsięwziętym zostanie wedle postanowień § 39 naznaczonych.

§ 47. Wydział centralny przez Cesarza zwoływanym i odraczanym będzie.

Patent zwoławczy oznaczy projekta nad którémi obrady toczyć się mają, jak również czas trwania sessyi.

§ 48. Wydział centralny zwoływanym będzie zwykle do Lwowa. Może on jednak być w każdéj innéj miejscowości kraju koronnego zwołanym.

§ 49. Członkowie wydziału centralnego nie będący zarazem członkami wydziału krajowego, mają prawo przez czas trwania zgromadzenia do pobierania wynagrodzenia (pauschale) dla członków Kuryi przeznaczonego.

§ 50. Prezes wydziału centralnego wybieranym będzie przez zgromadzenie na czas trzechletni bezwzględną większością głosów.

Jeżeli potrzebna większość za dwoma po sobie następującemi głosowaniami nie przyjdzie do skutku, ściślejszy wybór przedsięwziętym zostanie wedle postanowień w § 39 zawartych.

§ 51. Namiestnik kraju koronnego i naznaczeni przezeń Komissarze mają prawo i obowiązek uczestniczyć obradom wydziału centralnego i w każdym razie głos zabierać.

W głosowaniu wtedy tylko mają mieć udział, jeżeli są członkami wydziału.

§ 52. Posiedzenia wydziału centralnego są jawne, wyjąwszy w razie, kiedy albo prezes albo przynajmniéj trzech członków zażądają tajnego posiedzenia, a wydział centralny po oddaleniu słuchaczy, za tém się oświadczy.

§ 53. Do wydania uchwały centralnego wydziału koniecznym jest obecność najmniéj dwóch trzecich części jego członków, pomiędzy którymi najmniéj sześciu z jedenastu członków każdéj Kuryi ma się znajdować.

§ 54. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów obecnych członków.

§ 55. Z rozwiązaniem Kuryi, wysłani przez nią członkowie do wydziału centralnego, występują zeń jako tacy, a zgromadzenie centralnego wydziału może dopiéro nastąpić po uskutecznionym wyborze Kuryi.

Zresztą wydział centralny może być również rozporządzeniem Cesarskiém rozwiązany, a przedsięwzięcie nowych do niego wyborów w Kuryi nakazaném.

Zakres działalności reprezentacyi krajowéj.

A. *Kurye i Wydział centralny.*

§ 56. Każda Kurya Sejmowa w obrębie do działania naznaczonym jéj przez konstytucyą, jest organem obwodu rządowego we wszystkich przedmiotach nie przydzielonych prawem miejscowéj lub okręgowéj gminie, albo też władzy państwa.

§ 57. We wszystkich przedmiotach uznanych prawem jako sprawy obwodowe, Kurya Sejmowa ma na całą przestrzeń obwodu rządowego charakter reprezentacyi obwodowéj.

§ 58. Kurye Sejmowe powołane są do udziału w ustawodawstwie krajowém.

§ 59. Prawo projektowania ustaw w przedmiotach krajowych służy Cesarzowi i Kuryom Sejmowym.

§ 60. Uchwała Kuryi Sejmowéj otrzymuje przez sankcyę Cesarską moc prawa krajowego obowiązującego obwód rządowy we wszystkich okolicznościach krajowych, które nie są wyraźnie konstytucyą kraju lub też prawami państwa, na obrady wszystkich Kuryi Sejmowych zastrzeżone.

Wnioski celem wydania podobnych ustaw, jeżeli albo przez Cesarza, albo przez Kuryę Sejmową odrzucone zostały, nie mogą być na téjże saméj sessyi wnoszone.

§ 61. Do przedmiotów, na mocy praw państwa należących do pojedyńczych Kuryi Sejmowych, (§ 60) odnośnie do §§ 35 i 36 konstytucyi państwa i o ile to ona oznacza, liczą się sprawy kultury krajowéj, a mianowicie: rozdrabnianie i połączanie gruntów, zakłady wilżenia łąk i osuszania bagien, budowy drogowe, wodne i inne, których koszta ponosić mają według ustawy właściwe obwody rządowe, instytuta dobroczynne i humanitarne utworzone lub utrzymywane z funduszów obwodu rządowego, układanie projektu do budżetu i załatwianie rachunków z dochodów i wydatków obwodu rządowego przeznaczonych na cele krajowe i zarząd należącego doń majątku, piecza nad ubogimi o ile ona nie należy do gmin miejscowych lub okręgowych, sprawy gminne osobliwie w przedmiotach które przyznane zostały sejmowi krajowemu według §§ 6, 69, 70, 74, 79 i 80 ustawy gminnéj, jak niemniéj przedmioty zastrzeżone prawodawstwa krajowemu na mocy ustawy gminnéj tych miast kraju koronnego, które otrzymały osobną konstytucyą, sprawy kościelne i szkolne, podwodowe, kwaterowanie i opatrywanie wojska, a w ogólności wszelkie sprawy ustawą państwa lub krajową powierzone działalności Kuryi Sejmowych.

§ 62. Prawo krajowe (§ 60) oznaczy budżet obwodu rządowego według projektu uwidoczniającego wszelkie dochody i rozchody a przez prezydenta rządowego przedłożonego Kuryi Sejmowéj.

§ 63. Dochody obwodu rządowego składają się z podatków nałożonych w celach krajowych, z kredytu i z zarządu majątku doń należącego.

Kurya rządowa pilnuje zarządu gospodarstwa i rachunków majątku i dochodów obwodu rządowego.

Ogólny rachunek zawiadowania i wykazy stanu majątkowego i kredytowego rządowego obwodu, składany będzie corocznie Kuryi Sejmowéj.

Przedłożenie projektu do budżetu ma być poddane późniejszemu zarządzeniu Kuryi Sejmowéj. Kurya Sejmowa ma także strzedz konstytucyjnego prawa reprezentacyi krajowéj, wykonania praw krajowych w ten sposób, że jeżeli się dowie o niestósowném tychże wykonaniu, ma zanieść skargę w tym względzie do namiestnika lub do ministeryum i żądać zapobieżenia.

§ 66. Dla wykonania przedsiębiorstw na koszt obwodu rządowego szczególniéj przy znaczniejszych budowlach lub przy urządzaniu ważnych zakładów, kurya sejmowa za przychyleniem się władzy wykonawczéj, może tworzyć specyalne komisye albo z łona kuryj albo też przez zawezwanie osobnych mężów zaufania.

§ 67. W sprawach państwa, dotyczących obwodu rządowego, może kurya rządowa na wezwanie władzy wykonawczéj państwa, obradować nad potrzebami i życzeniami obwodu rządowego i wnioski swoje składać namiestnikowi.

§ 68. Do przedmiotów, nad którémi wszystkie kurye mają obradować (§ 50) należą:

a) zarząd majątku należącego do całego kraju koronnego;

b) użytkowanie źródeł dochodu i kredytu całego kraju koronnego;

c) przedsiębiorstwa, zakłady i budowle założone lub utrzymywane dla celów i z funduszów całego kraju koronnego;

d) przyjęcie i wypełnienie obowiązków dotyczących całego kraju koronnego;

e) ostateczne obradowanie nad porządkiem dziennym przez prawo krajowe ułożonym dla kuryi sejmowéj i wydziału centralnego;

f) obrady względem zmiany Konstytucyi krajowéj z zachowaniem przepisów w Konstytucyi (§ 82) zawartych;

§ 69. Za sprawę całego kraju koronnego dotyczącą, uważaną być ma instytucya kredytowa istniejąca we Lwowie i założona za gwarancyą galicyjskich stanów; w celu regulacyi tego zakładu odpowiedniéj zniesionym stósunkom, rozporządzone będzie co się uzna za właściwe ze względu na istniejące statuta, za porozumieniem się z reprezentantami ogółu członków towarzystwa i w tym celu wydane zostaną osobne przepisy.

§ 70. Projekt do budżetu wydatków i dochodów dotyczących całego kraju koronnego ułożonym zostanie przez Namiestnika w porozumieniu się z wydziałem krajowym, a wyrachowana potrzeba o ile jéj nie pokryją dochody z majątku krajowego przez wydział krajowy zawiadowanego, rozdzieloną będzie na trzy obwody rządowe według ilości podatków stałych; o części zaś przypadającéj na pojedyńczy obwód rządowy donieść należy właściwym prezydentom rządowym dla umieszczenia w projekcie do budżetu obwodu rządowego.

§ 71. Jeżeli względem wniosków ulegających według konstytucyi obradom wszystkich Kuryj Sejmowych, zapadnie zgodna uchwała wszystkich trzech Kuryj, wtedy przez sankcyą Cesarską otrzymuje ona moc prawa obowiązującego cały kraj koronny.

§ 72. Jeżeli nad takiemi sprawami wszystkie Kurye obradować będą ale nie zapadnie zgodna uchwała, wtedy wniosek ma być przedstawiony wydziałowi centralnemu, jeżeli przynajmniéj dwie Kurye zgodnie domagają się aby sprawa przeszła do wydziału centralnego.

§ 73. Zakres działalności wydziału centralnego ogranicza się na obradach i uchwałach nad takiemi wnioskami które do niego zaniesione będą z zachowaniem przepisu § 72 i w przypadkach przewidzianych §§ 68 i 69.

Niema on prawa w sprawach krajowych projektować ustaw, odbierać i zanosić skarg i petycyj, przyjmować i wysyłać deputacye.

§ 74. Legalne uchwały wydziału centralnego otrzymują dopiero przez sankcyą Cesarską moc prawa obowiązującego cały kraj koronny.

§ 75. Jeżeli Kurye Sejmowe albo wydział centralny nie są zebrane, a zachodzi konieczność z niebezpieczeństwem zwłoki przedsięwzięcia nagłych środków ustawami nieprzewidzianych, dla całego kraju lub dla pojedyńczych obwodów rządowych; wtedy Cesarz ma prawo pod odpowiedzialnością ministeryum, potrzebne rozporządzenia opatrzyć tymczasową mocą prawną, wszakże z obowiązkiem wyłożenia w tym względzie powodów i skutków według rodzaju wypadku, albo właściwéj pojedyńczéj Kuryi, albo też wszystkim Kuryom na najbliższém ich posiedzeniu.

§ 76. Zakres czynności wydziału obejmuje w ogóle następne sprawy:

a) wydział krajowy ma obmyślać potrzebne przygotowania dla odbycia posiedzeń Kuryj Sejmowych i wydziału centralnego, jak niemniéj ma wyszukać, objąć i urządzić stósowne miejsce dla reprezentacyi krajowéj i od niéj bezpośrednio zawisłych urzędów i organów;

b) wydział krajowy ma Kuryom Sejmowym zebrać i przedłożyć wszelkie do spraw krajowych potrzebne objaśnienia i poszukiwania;

c) mocen jest, jeżeli Kurye Sejmowe nie są zgromadzone czynić raporta i wnioski w sprawach krajowych do Namiestnika albo przez tegoż do Ministeryum;

d) w ważnych sprawach administracyi krajowéj albo w razie wydania tymczasowych praw krajowych, ma wydział krajowy złożyć swoją opinią, jeżeli do tego przez Namiestnika zawezwanym będzie;

e) wydział krajowy czuwa nad zachowaniem, zawiadywaniem i rachunkami z majątku i dochodów krajowych, i ma nadzór nad długami i kredytem kraju. Do niego należą w tym względzie wszystkie szczególniéj interesa, które przyznane były dotychczasowemu krajowemu wydziałowi stanowemu, o ile téż innym organom nie zostały poruczone lub w skutek zmienionych stósunków całkiem nie odpadły.

f) Wydział krajowy ma nadzór nad urzędnikami i służbą pod reprezentacyą krajową bezpośrednio zostającymi i według istniejących w tym względzie przepisów, służy mu względem nich postępowanie dyscyplinarne, mianowanie, zawieszanie, oddalanie lub przenoszenie tychże na stan spoczynku.

g) O ile osobném prawném postanowieniem inaczéj rozporządzoném nie zostało — wydział stanowy rozrządza miejscami dobroczynnemi i wpływa na zakłady powszechnego użytku, jak nie mniéj ma wejść w zakres czynności i przejąć prawa i obowiązki w przedmiotach nie przekazanych wyraźnie innym organom, albo nie usuniętym ze zmianą stósunków, o ile te czynności, prawa i obowiązki odnosiły się do dotychczasowego krajowego wydziału; a zatém ma załatwiać wszelkie sprawy, które wypływają z przejęcia zobowiązań i nabytych praw dawniejszéj reprezentacyi krajowéj względem trzeciéj osoby.

§ 77. Pozostawia się prawodawstwu krajowemu postanowienie czyli i jakie inne sprawy przekazane być mają wydziałowi krajowemu.

Nie służy wydziałowi prawo udziału w prawodawstwie względem spraw krajowych.

§ 78. Sprawy przyznane wydziałowi krajowemu załatwione będą przez ogół wydziału, o ile dotyczą całego kraju koronnego; a zaś o ile się odnoszą do spraw jednego obwodu rządowego, załatwiane być mają przez część wydziału krajowego, wybraną z Sejmowéj Kuryi właściwego obwodu rządowego.

§ 79. Wykazanie uchwał wydziału krajowego wydanych w konstytucyjnym jego zakresie, a nieodnoszących się tylko do wewnętrznego zarządu reprezentacyi krajowéj, przysłuża władzy wykonawczéj.

§ 80. Wydział krajowy zostaje z Kuryami Sejmowemi w bezpośrednim związku urzędowym.

Z organami zamianowanemi przez władzę wykonawczą dla wypełnienia praw krajowych i uchwał reprezentacyi krajowéj, wydział zostaje w związku przez Namiestnika.

Jemu przesyła on wszystkie podania i przedstawienia, i przez niego przychodzą do wydziału wszystkie rozporządzenia władzy wykonawczéj.

§ 81. Uchwały wydziału krajowego wydane przez ogół lub też części onegoż mają być komunikowane Namiestnikowi.

Jeżeli Namiestnik sądzi, że one się sprzeciwiają prawu, winien wstrzymać ich wykonanie i natychmiast donieść o tém Ministeryum celem rozstrzygnienia przysłużającego temuż według § 89 Konstytucyi państwa.

Jeżeli zaś mniema, że takie uchwały niezgadzają się z dobrem kraju albo państwa, ma wstrzymać ich wykonanie i powody tegoż donieść wydziałowi krajowemu.

Jeżeli wydział obstaje za wykonaniem tych środków, a Namiestnik nie czuje się być odpowiedzią jego zaspokojony, w przypadku, gdyby Kurye nie były zgromadzone, trzeba zażądać rozstrzygnięcia od Ministeryum, w innym zaś razie przedmiot ten poddać pod uchwałę Kuryj Sejmowych w miarę ich zakresu działalności.

Ogólne postanowienia.

§ 82. Wnioski dotyczące zmiany Konstytucyi, muszą być oddane pod obrady wszystkich Kuryj Sejmowych, i oprócz tego, wydziału centralnego (§ 72).

Aby uchwała do zmiany Konstytucyi była ważną, potrzeba według §fu 81 Konstytucyi państwa w Kuryach Sejmowych, które najprzód zebrane będą, bezwzględnéj większości obecnych deputowanych; przy następnych zaś zwoływaniach potrzeba przynajmniéj obecności trzech czwartych wszystkich deputowanych właściwych Kuryj i przychylenia się najmniéj dwóch-trzecich części obecnych deputowanych.

Uchwała wydziału centralnego względem zmiany Konstytucyi, może być tylko wtedy ważną, jeżeli wypadła w przytomności przynajmniéj dwudziestu pięciu i za przychyleniem się najmniéj siedmnastu członków.

Jeżeli warunków tych niema, wniosek n leży uważać za odrzucony.

Dan w naszém Cesarskiém stołeczném i rezydencyonalném mieście Wiedniu dnia dwudziestego dziewiątego września roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego panowania naszego drugiego.

(L. S.) Franciszek Józef.

Schwarzenberg, Krauss, Bach, Bruck, Thinnfeld, Thun, Schmerling, Csorich, Kulmer.

Prawo wyborcze Sejmów krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Księstwem Oświecimskiém i Zatorskiém i W. Ks. Krakowskiém.

I. O okręgach wyborczych.

§ 1. Reprezentacya krajowa Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Księstwem Oświecimskiém i Zatorskiém i W. Ks. Krakowskiém składa się z trzech Kuryj Sejmowych.

§ 2. Kurya Sejmowa obwodu rządowego Lwowskiego składa się według §fu 12go Konstytucyi Sejmowéj z 50ciu deputowanych, to jest:

a) z jedynastu deputowanych z klassy najwyżéj opodatkowanych;

b) z jedynastu deputowanych poniżéj oznaczonych miast;

c) z dwudziestu ośmiu deputowanych z innych gmin.

§ 3. Dla wyboru deputowanych z klassy najwyżéj opodatkowanych, Namiestnik podzieli obwód rządowy Lwowski na trzy okręgi wyborcze stósunkowo do ilości najwyżéj opodatkowanych, wciągnionych do listy wyborczéj.

W dwóch okręgach wyborczych po cztérech, w trzecim trzech deputowanych wybrać należy.

Każdy taki okręg wyborczy ma obejmować dwa albo więcéj polityczne okręgi.

§ 4. Dla wyboru deputowanych miejskich tworzy miasto Lwów trzy okręgi wyborcze; miasta Brody, Przemyśl, Drohobycz, po jednym okręgu wyborczym.

Jarosław i Lubaczów tworzą razem jeden okrąg wyborczy.

Jaworów i Gródek razem jeden okrąg wyborczy.

Sambor i Stara-Sól razem jeden okrąg wyborczy.

Złoczów, Busk i Żółkiew razem jeden okrąg wyborczy.

Każdy okrąg wyborczy wybiera jednego doputowanego.

Namiestnik w porozumieniu się z zwierzchnością gminną oznacza okręgi wyborcze miasta Lwowa.

§ 5. Dla wyboru deputowanych gmin wiejskich, każdy z 19tu okręgów politycznych w obwodzie rządowym lwowskim, tworzy jeden okrąg wyborczy, tak że po odjęciu osobno uprawnionych do wyboru miast, mieszkańcy dziewięciu najbardziéj zaludnionych okręgów politycznych: Przemyśl, Sambor, Sanok, Drohobycz, Stryj, Sokal, Lwów, Chodorów i Złoczów wybierają po dwóch deputowanych, pozostałe dziesięć okręgów, mianują po jednym deputowanym.

§ 6. Kurya sejmowa obwodu rządowego krakowskiego składa się według § 13 Konstytucyi krajowéj z 58 deputowanych to jest:

a) z 14tu deputowanych z klassy najwyżéj opodatkowanych;

b) z 9ciu deputowanych miast poniżéj wymienionych;

c) z 35ciu deputowanych pozostałych gmin.

§ 7. Dla wyboru z klassy najwyżéj opodatkowanych, Namiestnik podzieli obwód rządowy krakowski na trzy okręgi wyborcze stosunkowo do ilości najwyżéj opodatkowanych wciągnionych do listy wyborczéj; w dwóch okręgach wyborczych wybrać należy pięciu, w trzecim 4ch deputowanych.

§ 8. Dla wyboru deputowanych miejskich tworzy miasto Kraków dwa okręgi wyborcze; miasto Tarnów i Pilzno tworzą razem jeden okrąg, Kęty, Żywiec i Biała razem jeden okrąg.

Wadowice, Zator, Oświecim i Myślenice razem tworzą jeden okrąg wyborczy; Rzeszów i Leżajsk razem jeden okrąg wyborczy.

Jasło, Gorlice, Biecz i Krosno razem jeden okrąg wyborczy.

Nowy-Sącz, Stary-Sącz i Nowy-Targ razem jeden okrąg wyborczy.

Każdy okrąg wyborczy wybiera jednego deputowanego.

Okręgi wyborcze miasta Krakowa oznaczone będą przez Namiestnika z porozumieniem się z zwierzchnością gminną.

§ 9. Dla wyboru deputowanych gmin wiejskich, każden z 26 politycznych okręgów w obwodzie rządowym krakowskim tworzy jeden okrąg wyborczy w ten sposób, że po odjęciu osobno uprawnionych do wyboru miast, mieszkańcy miast najbardziéj zaludnionych dziewięciu okręgów: Kęty, Wadowice, Bochnia, Nowy-Sącz, Tarnów, Pilzno, Krosno, Rzeszów i Przeworsk, wybierają po dwóch deputowanych, zaś reszta okręgów po jednym.

§ 10. Kurya Sejmowa obwodu rządowego Stanisławowa składa się według § 14 konstytucyi krajowéj z czterdziestu dwóch deputowanych to jest:

a) z dziesięciu deputowanych z klassy najwyżéj opodatkowanych;

b) z ośmiu deputowanych wspomnionych miast;

c) z dwudziestu czterech deputowanych gmin wiejskich.

§ 11. Dla wyboru z klassy najwyżej opatkowanych, Namiestnik podzieli obwód rządowy Stanisławowski na trzy okręgi wyborcze stósunkowo do ilości najwyżéj opodatkowanych wciągnionych do listy wyborczéj.

W dwóch okręgach wyborczych po dwóch, w trzecim czterech deputowanych wybrać należy.

Każdy taki okrąg wyborczy ma obejmować dwa albo więcéj politycznych okręgów.

§ 12. Dla wyboru deputowanych miejskich miasta: Stanisławów, Tarnopol i Kołomyja stanowią każde jeden okrąg wyborczy.

Buczacz i Trembowla tworzą razem jeden okrąg wyborczy;

Brzeżany i Rohatyn razem jeden okrąg wyborczy;

Sniatyn i Kuty razem jeden okrąg wyborczy.

Kałusz, Halicz i Dolina, razem jeden okrąg wyborczy.

§ 13. Dla wyboru deputowanych gmin wiejskich każdy z ośmnastu politycznych okręgów w obwodzie rządowym Stanisławowskiem tworzy jeden okrąg wyborczy; tak że, po odjęciu osobno uprawnionych miast, mieszkańcy sześciu najbardziéj zaludnionych okręgów politycznych: Skałat, Trembowla, Barszczów, Kołomyja, Horodenka i Tyśmienica wybierają po dwóch deputowanych, pozostałe zaś dwanaście mianują po jednym.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Do Numeru dzisiejszego dołącza się N. 27 Dodatku Literackiego.

Dodatek do Nru 248 Dziennika CZAS.

LISTA LI.

na wsparcie pogorzelców miasta Krakowa do Komitetu Pogorzeli miasta Krakowa złożonych darów.

Imie i przezwisko dawcy.	Złotem. #	Monetą polską. Zł. pol.	gr	Monetą konwencyj. Zł. reńs.	kr
Ze składki przez P. Zamojskiego Zdzisława *) . .	—	—	—	343	—
Ze składki XX. przy kościele Panny Maryi **) . .	—	—	—	26	55
Od niewiadoméj na Kościół XX. Dominikanów . .	—	30	—	—	—
Hr. Piniński Józef na ręce P. Straszewskiego . .	—	—	—	50	—
Leokadya Rojek na Kościół Franciszkański . . .	—	—	—	10	—
X. Knurowski z Rychwałdu 3 złr., z tych na Kościół Domininikański 1 r. i na Franciszkański 1 r. . .	—	—	—	3	—
William James Fasser 1 Fridrichsdór czyli . .	—	34	—	—	—
Ze składki w dominium Zatorskiém ***) . . .	—	—	—	165	28
Ze składki w Jasiennicy w Obw. Sanockim przez Hr. Załuskiego Józefa jenerała ****)	3	200	—	192	55
J. S. P.	—	—	—	100	—
P. Freudenberg Hermann	—	—	—	1	42
Summa Listy LI. . . .	3	264	—	893	—
Summa List 50ciu poprzednich . .	207	111034	25	69852	49
Ogólny wpływ 51. List do d. 28 września	210	111298	25	70745	49

*) Zamojski Zdzisław list. zast na 300 złr., z tych na Kościoły 200 r. – Grossmann Ignacy 1 r. – Rosinkiewicz Kazimierz 1 r. – Petrowicz Ksawery 20 r. – Wayerwicz Ludwik 5 r. – Niewczaszyński Piotr 2 r. – Niewczaszyński Leon 2 r. – Dziubiński Antoni 1 r. – Zulauf Adam 1 r. – Zamojski Stefan na Kościoły 10 r.

**) X. Ruciński 2 złr. 40 kr. – X. Anderski Stanisław 3 r. – X. Karczyński 6 r. 15 k. – X. Godleski 3 r. – X. Budzachowski 2 r. – X. Pawłowski 5 r. – X. Thury 2 r. 30 k. – X. Kęcki 2 r. 30 k.

***) Hr. Potocki Maurycy 100 złr. – Smolarski Wawrzyniec 10 r. – Smolarski Alojzy 2 r. – Wysocki Antoni 10 r. – Chapmann Józef 5 r. – Kucharski Walenty 2 r. Stuzner Karol 2 złr. – Byrski Mateusz 2 złr. – Morgenstern Ignacy 1 złr. – Morgenstern Rozalia 1 r. – Morgenstern Bronisław 1 złr. – Morgenstern Artur 1 złr. Morgenstern Mieczysław 1 r. – Morgenstern Władysław 1 r. – Fryc Szuster 1 r. Czerny Wincenty 1 r. – Kuwik Kasper 15 k. – Buchała Jan 15 k. – Osiecki Jakób 1 r. 6 k. – Makuch Piotr 1 r. – *Z Gromad*: Ponikwa, Hobotha, Kozień, Kaczyna, Piotrowice, Łaskowa, Polczowice, Brzezinka z Starych Staw, Rzyk 19 r. 9 k.– NN. 2 r. 43 k.

****) *Z Haczowa:* Urbańscy Ksawery i Zofia 2 dukaty i 6 półimper. czyli 200 złp. – X. Gerard Lech pleban 5 złr. – Szajna Michał rolnik 1 r. – Od parafian Haczowa 14 r. – Z Jabłonicy: P. Kraft Teodor 2 r. – X. Garbiński administrator 1 r. Blum Mojżesz propinator 30 k. – *Z Iwonicza*: P. Załuska z Ogińskich 50 r. – *Ze Staréj wsi:* X. Kurek administrator 2 r. – Gmina Staréj wsi 11 r. 18 k. – Ze składki na odpuście Starczżyskim 21 r. 57 k. – *Z Bliznego:* X. Jastrzębski pleban 5 r. Gmina wsi Blizne 44 k. – *Ze Wzdowa:* P. Ritterschild Franc. 15 r. – P. Leszczyński Wojciech z Turopola 10 r. – P. Ciepielewski Józef 5 r. – P. Bielecki Piotr 3 r. P. Kraiński Julian 1 r. – P. Dwernicki Konstanty 3 r. – P. Wisłocka Zofia 1 r. – P. Kabath Aleksander 5 r. – P. Czajkowski Ignacy 1 r. – P. Starkl Karol 2 r. – P. Nits Ludwik 2 r. – P. Rymer Ludwik 1 r. – P. Truskolaski Franciszek 1 r. – P. Morelowska Zofia 1 dukat. – *Z Jasienicy:* Stroka Wincenty 1 r. – Marya córka 15 k. – Augustynowicz 1 r. – Hafnerowa 30 k. – P. Czeczerle Seweryna 1 r. – Kwolcińska Anna 1 r. – Bularski Józef 30 k. – Bularski Teodor 1 r. – Wenderowicz Józef 1 r. Chmielewski Franciszek 30 k. – Baran Jan 15 k. – Koziarz Józef 15 k. – Wilusz Maciéj 15 k. – Gajat Franc. 6 k. – Dzieduszycki Marcin 15 k. – Mrozek Józef 15 k. Gruczyński Józef 10 k. – Krzysik Antoni 10 k. – Ignarowicz Antoni 15 k. – Gelernter Izrael rabin 30 k. – Gelernter Mojżesz syn 15 k. – X. Gruczyński Winc. pleban na Koś. Domin. 10 r.– X. Wroński Michał wikary na Koś. Domin. 4 r.– P. Albrycht Stefan na Kośc. Domin. 4 r. – P. Jenerał Załuski Józef na restauracyą Kościoła Franciszkańskiego pieniędzy pamiątkowych talarów 10, dukatów złotem 3 i Duero hiszpański 1. Te pieniądze pamiątkowe, według woli łaskawego dawcy, będą spieniężone przez licytacyą. Razem wpłynęło: 192 złr. 55 kr., półimper. 6, dukatów 3, z tego 18 r. na Kościół Dominikański.

LISTA LII.

Imie i przezwisko dawcy.	Złotem. #	Monetą polską. Zł. pol.	gr	Monetą konwencyj. Zł. reńs.	kr
Komitet Poznański	—	3000	—	—	—
Z Freywaldau za staraniem JW. Baronowéj Bartenstein: ze sprzedania losów na loteryą fantową 282 złr. 40 kr. ze wstępu do Kassy . . . 68 „ 28 „ dodał hr. Stadion-Walter . . 13 „	—	—	—	364	8
X. Opłatkiewicz Ludwik Dziekan z Dobczyc . .	1	—	—	—	—
Ze składki złożonéj w Redakcyi gazety Ołomunieckiéj „*Neue Zeit*“ *)	—	—	—	18	30
Ze składki w czasie dożynku przez wójta gminy Gierałtowiczki Marcina Ziembę i Feliksę Skrzypkiewiczową na kościoły **)	—	—	—	40	—
Ze składki w Grojcu w Obw. Wadowickim przez hr. Bobrowskiego Adolfa ***)	1	—	—	347	56
Ze składki w państwie Komarno w Obw. Samborskim przez P. Miedzychowskiego Jana ****) . .	—	—	—	159	12
Z Wiednia P. Pfantzera fraków 2, spodni 3, szkarpetek 1, koszul 1, gatek 4, krawatów 7.					
Maresz Alojzy 3cią ratę z deklarowanych 100 złr. .	—	—	—	8	20
Summa Listy LII. . .	2	3000	—	938	6
Summa List 51 poprzednich . . .	210	111298	25	70745	49
Ogólny wpływ 52. List do d. 30 września.	212	114298	25	71683	55

*) A. Füssel 2 złr. – C. w Ołomuńcu 30 kr. – Goldbach z Sternbergu 1 r. – Wenzel Formanez 2 r. – Egedl 2 r.– Stef. Kovacs radca kryminalny 1 r. – Morbonas 1 r. K. Berger 1 r. – Bas. Popp radca krym. 1 r. – Kanczucki Alojzy 1 r. – Kobo Władysław 1 r. – Babb Jan 1 r. – Beldowich Teodor 1 r. – Jaworski Leon 1 r. Csikany Gust. 1 r. – Peuskes Moritz 1 r.

**) Wójt z Gierałtowiczek 1 złr. – Wójt z Gierałtowic 20 kr. – Adamski Jan przysięgły 8 k. – Kalemba Maciéj 15 k. - Skrzypkiewiczowa Feliksa 4 r. – Niedzielina Maryanna 1 r. – Stefański Teofil 15 k. – Sala Filip 10 k. – Niedziela Jakób 10 k. Pająk Anna 10 k. – Flaga Jakób 10 k. – Łazińska Jadwiga 10 k. – Klimkiewicz leśniczy 1 r: – Małysionka Tekla 10 k. – Zając Agnieszka 5 k. – Małysina wdowa 20 k. Fickowa Anna 10 k. – Małysionka Teresa 10 k. – Paluch Marcin 10 k. – Małysionka Magdalena 10 k. – Nowak Antoni 12 k. – Brusik Kazimierz 10 k. – Łabza Jan 10 k. Kuroska Agata 6 k. – Harabasz Wojciech 10 k. – Krzyścin Jan 10 k. – Spadek Antoni 10 k. – Nowak Maryanna 10 k. – Hoidys Józef 10 k. – Latosionka Franciszka 10 k. Matyasik Jędrzéj 24 k. – Szostak Katarzyna 10 k. – Wojciechoska Maryanna 10 k. Grychoska Anna 1 r. – Bugnieska Konstancya 1 r. – Spisak Antonina 10 k. – Kuwik Antoni 10 k. – Firkowa wdowa 30 k. – Donatka Agnieszka 12 k. – Paluch Grzegórz 12 k. – Małysa Tomasz 10 k. – Grubarz miejscowy 10 k. – Cieślik Maryanna 6 k. Szóstak Warzyniec 6 k. – Piernik Franciszka 10 k. – Ziemnal Józef 6 k. – Wójt z Głębowic 15 k. – Szostak Wawrzyniec 10 k. – Krzyścin Jan 6 k. – Nowak Wojciech 6 k. – X. Kowalczyk 1 r. – Wasilewski Jan sędz. pol. 1 r. – X. Kucharski 1 r. Wroniewski Wincenty 15 k. – Kurowski Jan lokaj 2 r. – Krzyścin Michał 8 k. – Tuszyński ogrodnik 1 r. – Krakowin Józef 15 kr. – Pająk Jan 6 k. – Krzyścin Jan 10 k. Wawra Franc. mularz 15 k. – Makuch Jan 10 k. – Wojnar Piotr 6 k. – Knapek Balcer 6 k. – Żabiński Jan 6 k. – Ziemba Michał 10 k. – Maiza Marcin 10 k. – Noworyta Jan 10 k. – Żurek Wojciech 10 k. – Pająk Wiktorya 4 k. – Harabasz Katarzyna 11 k. – Paluch Wojciech 6 k. – Michałczyk Antoni 20 k. – Ziemba Maciéj 10 k. Skrzypkiewicz 2 r. – Od obecnych Gości 11 r 48 k.

***) Hr. Bobrowska Wanda 15 złr. – Hr. Bobrowska Emilia 50 r. – P. Dąmbska Salomea 20 r. – Hr. Bobrowski Zygmunt 1 r. – Hr. Bobrowska Barbara 1 dukat.– Kosiński Franciszek 2 r. – Golecka Józefa 26 k. – P. Nowak Aniela 24 k. – Kopcińska Zofia 15 k. – Niedzielska Kunegunda 30 k. – L. D (nieczytelne) 3 r. – Zieliński Ludwik 2 r. – Nowak Wacław 21 k. – Elsner Józef 2 r. – Pruszyński Zygmunt 10 r. Bobrowski Joachim 30 r. – Bobrowski Tadeusz 10 r. – Hr. Dunin Tytus 30 r. – Dunin Teodor list zast. z kuponami na Kościół Dominikański na 100 r. – Dr. Hrebenda Piotr 5 r.– Ł. Feliks 1 r.– Bobrowska H. 10 r. – Dąmbski Wład. 5 r. – Hr. Bobrowski Karol 50 r.

****) Miedzychowski Jan 10 złr. – L. L. (nieczytelne) 5 r. · Emperl Aleksander 5 r. – X. Dornwald 2 r. – Krebel Karol 2 r. – Ciemierski Tomasz 10 r. – Gruszkiewicz S. 1 r. – Smetaczek Jan 2 r. – N. N. 2 r. – Jaworski Tomasz 5 r. – Nowicki Józef 1 r. – Bielewicz Kazimierz 2 r. – Pilz Jan 4 r. – Olszewski J. 1 r.– Józef F. (nieczytelne) 1 r. – Andrószewski Ignacy 15 r. – Wolański 1 r. – X. prob. Wąsowski Jan 2 r. – X. Witosławski 2 r. – Wybranowski 3 r. – M. Obminach 15 r. Wechsler M. 5 r. – M. Obminach 5 r. – Stybez Jan 1 r. – Krycz Antonia 1 r.– Wolański Józef 1 r. – Wolański Jan 1 r. – Duzinkiewicz Józef 5 r. – Lincz Franc. 10 r. Guzkowski Adam 2 r. – Rzeszowski Leib 1 r. – Krosioszyński z Rudek 2 r. – Wincenty F. (nieczytelne) 2 r. – C. Koenesz 2 r. H. Bardasz 1 r.– M. Błocki 2 r. – Iwanowski 1 r. – Turr. (nieczytelne) 2 r. – Gizowska Julia 5 r. – N. N. 1 r. – Kober 1 r. – Olechowy Jędrzéj 1 r. – Czudo L. (nieczytelne) 1 r. – Ruczalski Jan 15 kr. Senusta S. (nieczytelne) 15 k. – Leszczyński Daniel 15 k. – Prochnicki Jacenty 21 k. Wirzbicki Józef 6 k. – Kowarzyk Ferdynand 1 r. – Hersch Scharf 1 r. – Hersch Scharf syn 2 r. – Abel Pollak 30 k. – Glasse Mojżesz 15 k. – Lwów Jakób 2 r.– Horowitz Pinkas 2 r. – Mayer Altstaedter 1 r. – Leib Altstaedter 1 r. – Hersch Goldner 15 k. – Peisach Rechter 1 r. – Wąsowski Ignacy 1 r. – Eward Mayer 1 r.

LISTA LIII.

Imie i przezwisko dawcy.	Złotem. #	Monetą polską. Zł. pol.	gr	Monetą konwencyj. Zł. reńs.	kr
Ze składki w Jaworowie *)	—	—	—	17	7
Ze składki w Chrzanowie: M. St. . . . . złr. 10; Chromikowski . . . „ 5; Mierzyński . . . „ 5; Rozenzwejg . . . złp. 20	—	20	—	20	—
Od osoby nieznajoméj przez P. Wincentego Kirchmayera na reparacyą Kościoła Dominikańskiego . . .	—	10000	—	—	—
P. Remiszewska Julia na Kościoły . . .	3	—	—	—	—
P. Drohojewscy z Czorsztyna 50 złr. z tych 20 r. na Kościoły	—	—	—	50	—
P. A. Z. za pośrednictwem P. Zygmunta Mniszka dla rzemieślników 4 półimperyały czyli . . .	—	133	10	—	—
Komitet Poznański nadesłał w 22 pakach pod znakiem (K. P.) 2589 różnych efektów **)					
Hr. Stadnicka Felicyana na Kośc. Dominikanów 90 sztuk cwancygierów	—	—	—	30	—
X. Mika kanonik Tarnowski na Kośc. Dominikanów i Franciszkanów	—	—	—	10	—
Ze składki w Warszawie na ręce P. Winc. Kirchmayera 403 rubli 15 gr., z tych 17 złp. na Kościoły . .	—	2687	5	—	—
Ze składki w parafii obrz. łac. Kossienice ***) . .	—	—	—	15	—
Połowa dochodu z koncertu danego w Jarosławiu od przejeżdżających P. P. Buhl, Nowakowski i Selinger na Kościoły	—	—	—	51	17
E. F. S. z Galicyi 20 złr., z tych 10 r. na Kościoły .	—	—	—	20	—
E. F. S. z Galicyi surdut, spodnie, 2 kamizelki i bóty.					
Ze składki w Warszawie przez P. Wincent. Kirchmayera 702 sztuk numizmatów w wartości 844 złp. 24 gr. (1)					
Summa Listy LIII. . .	3	12840	15	213	24
Summa List 52ch poprzednich . .	212	114298	25	71683	55
Ogólny wpływ 53. List do d. 3 październ.	215	127139	10	71897	19

*) P. Kieliszkiewicz Justyna 2 złr. – P. Kieliszkiewicz Anna 1 r. – P. Zminkowska Paulina 2 r. – P. Zminkowska Izydora 1 r. – P. Zminkowska Ludwika 1 r. – PP. Zminkowscy Adam i Zygmunt 1 r. – Gmina Lipowiec w Obw. Żółkiewskim 4 r. – Gmina

Krowiglasowska 2 r. 20 k. – Partya Wistowa z Drohomyśla 1 r. 47 k. – N. N. z Lipowca 1 r.

**) Surdutów sztuk 13, Kamizelek 3, Spodni 2, Kaftaników 10, Sienników 104, Spodków 53, Ręczników 471, Poszewek 68, Poszwa 1, Koszul 838, Płótna kawałów 22, Prześcieradeł 462, Szlafroków 68, Serwet 18, Salopa 1, Sukien 2, Szal 1, Chustek 9, Kręgów bawełny 8, Poduszek 226, Szkarpetek 26, Der wełnianych 4, Kołdra biała 1, Kołder watowanych 118, Kołder wełnianych 42, Kołder barhanowych 18.

***) Hr. Stadnicki Aleksander 5 złr. – Hr. Stadnicka Amalia i hr. Zborowska Ludwika 2 r. – 35 k. – X. pleban Bylina Alekas. na Kościoły 6 r. – Składki mniejsze 1 r. k. 24.

Sztuk.	Złoto.	Ceny złp	gr.
(1) 4	Tureckie i wschodnie monety wagi $2^1/_2$ dukata . . .	45	—
1	Louisd'or Ludwika XIII. z r. 1641	37	—
1	Dukat szwedzki Gustawa IIIgo z r. 1782 . . .	20	10
$1^1/_4$	Dukata siedmiogrodzkiego Maryi Teresy z. r. 1768 . .	5	15
1	Dukat francuski z r. 1639 .	22	—
1	Dukat Fryzyi zachodniéj . .	22	—
2	Ruble Katarzyny i Elżbiety z roku 1756, 1779 . . .	15	—
	Srebro.		
4	Talary austryackie z roku 1770, 1780, 1806, 1813 . .	34	20
8	Talarów saskich 1624, 1797, 1808, 1815, 1821, 1824, 1827, 1827 .	66	20
4	Szwajcarskie Kantonów Bern, Zur. i Bazel 1621, 1623, 1640	30	—
2	Talary albertyńskie 1635, 1693	17	—
1	Talar hetruryjski 1797 . .	8	10
2	Talary pruskie 1705, 1838 .	14	15
1	Talar Stanów Zjednocz. 1834 .	7	—
1	Bawarski 1625 . . .	8	10
2	Ruble Katarzyny i Piotra 1762 .	13	10
1	Skudo Grzegorza XVI. 1845 .	10	—
1	Talar heski 1820 . . .	6	6
1	Talar anhalski 1834 . .	6	6
3	Talary hiszpańskie 1743, 1808, 1809	33	—
8	Sztuk większych tureckich wagi $15^1/_2$ duk. . . .	38	22
22	Sztuk drobnych monety tureckiéj	10	15
12	Kopijek srebrnych do czasów Piotra W.	2	—
5	różnych monet szwedzkich .	5	—
10	„ monet francuskich .	13	—
6	„ monet westfalskich .	8	—
5	„ duńskich „ .	7	20
3	„ angielskich „ .	2	—
4	„ hollend. i belg. „ .	4	—
14	„ szwedzkich „ .	5	—
10	„ papieskich „ .	9	—
22	„ włoskich „ .	23	—
25	„ austryackich „ .	22	—
8	„ monet hrabstwa Stolberg	14	—
4	„ „ Waldek . .	1	20
8	różnych monet drobnych księstw niemieckich . . .	4	—

Sztuk.	Srebro.	Ceny złp	gr.
15	różnych monet biskupstw .	9	—
6	„ „ księstwa Bernburg	6	—
5	„ „ „ Meklenburg	2	—
24	„ „ „ Saskiego .	28	—
6	„ „ „ Badeńsk. .	7	—
19	„ „ „ Brunszwik-Lüneburg	7	—
9	różnych monet ks. Oldenburg. .	3	—
10	„ m. król. Wirtembergskiego	7	—
17	„ m. „ Bawarskiego .	10	—
5	„ m. księst. Nassau . .	1	—
20	„ m. „ Hessen . .	13	—
21	„ m. Brandenburg. i pruskich	4	15
1	Loewenstein Wertheim . .	1	15
5	monet Iülich Klewe i Berg .	1	15
5	miasta Frankfurt . . .	6	—
8	„ Hamburga . . .	14	—
1	brązowy Napoleona . .	13	10
1	„ „ z r. 1806 .	5	—
3	Ludwika Filipa . . .	10	—
1	Moellendorfu, wagi 2 łuty .	10	—
1	brązowy towarzystwa hist.-nat. w Berlinie	3	—
1	brązowy, spalenie Hamburga .	3	—
1	srebrny Gustawa Adolfa . .	8	—
1	„ medalik Lutra Marcina .	2	—
1	„ Cesarza Aleksandra, 4 łuty	20	—
1	„ „ „ mały .	1	15
1	„ „ Mikołaja . .	1	15
2	brązowe Ces. Mikołaja na kampanią turecką i wzięcie Warny .	6	—
4	srebrniki żydowskie imitowanych z kompozycyi . .	5	10
2	medale brązowe z świętościami	2	—
	Monety miedziane.		
10	angielskich.		
26	francuskich.		
5	tureckich i wschodnich.		
6	szwedzkich i duńskich.		
7	angielskich.		
4	brazylijskich i amerykańskich.		
40	włoskich.		
37	austryackich.		
41	rosyjskich.		
18	belgijskich i hollenderskich.		
100	niemieckich. Razem 294 w wartości	40	—
4	marki do wista żelazne z pudełkiem	2	—

LISTA LIV.

Imie i przezwisko dawcy.	Złotem. #	Monetą polską. Zł. pol.	gr	Monetą konwencyj. Zł. reńs.	kr
Z domu handlowego Pana A. W. Tietze w Wrocławiu przez P. Bartla surdutów 3, szlafrok 1, spodni 3, kamizelka 1, sukienek 2, szkarpetek 2.					
Kwiatkowski Antoni medal Straszewskiego wartości złp. 20.					
P. Chełchowski dyrektor teatru krakowskiego z widowiska na korzyść pogorzelców danego d. 3 października	—	—	—	75	30
Wanda Pietruska z Rudy w Obw. Stryjskim 100 złr., z tych 20 r. na Kośc. Francisk. i Dominik.	—	—	—	120	—
Ze sładki w okolicy Leska w Obw. Sanockim przez hr. Krasickiego Edmunda *)	1	—	—	155	30
Ze składki w Iwoniczu przez P. Maryą z Załuskich Gołaszewską **)	4	87	20	85	46
N. N. półimperyał 1 czyli	—	33	10	—	—
Hrabina Kolloredo z Potockich	—	—	—	300	—
Hr. Humnicka z Stadnickich 425 złr., połowa na Kościoły, druga połowa dla jednéj z najbiedniejszych familij	—	—	—	425	—
Weber Karol 3 talary pruskie	—	18	—	—	—
Ze składki w Białym Kamieniu:					
X. pleban . . . . . 10 złr.					
N. N. . . . . . . 11 „	—	—	—	26	—
N. N. . . . . . . 5 „					
P. Grotowska z Ostaszewskich z Jaćmierza przez P. Jenerała Załuskiego Józefa	—	—	—	22	—
Ze składki w Dubiecku przez hr. Krasickiego Aleksandra na Kościoły ***)	—	—	—	37	42
Ze składki w parafii Milczyckiéj obrz łac. ****) .	—	—	—	17	18
Ze składki w okolicy Sędziszowa przez P. Wincentego Rogalińskiego:					
Hrabina T. S.......a . . . . . 50 złr.					
P. Szumski Leopold . . . . 25 „					
Bzowski Eugeniusz . . . . 5 „	—	—	—	110	—
Jabłońska Józefa . . . . 5 „					
T......r, K......i . . . . . 5 „					
Rogaliński Wincenty . . . . 20 „					
P. Marya Dobrowolska z Odessy przez P. Hoelcla Antoniego 500 rubli czyli	—	3333	10	—	—
P. Chromowa dyrektorowa z Jarosławia na Kościoły .	--	—	—	1	—
P. Wiśniewski Antoni 2 półimperyały . . .	—	66	20	—	—
Z Komarna na Kościół Dominikański i Fraciszkański:					
X. Wąsowski Jan . . 5 złr. razem .	—	—	—	10	9
Ze składki w Kościele . 5 „ 9 kr.					
Wpływ Listy LIV. . . .	5	3539	—	1385	55
Summa 53ch List poprzednich . .	215	127139	10	71897	19
Ogólny wpływ 54. List do d. 7 październ.	220	130678	10	73283	14

*) P. Górski Józef 50 złr. – P. Skibiński Karol 10 r. – P. Jordan Józef 10 r. P. Zatorski Maksymilian 50 r. – X. Poraża proboszcz najbiedniejszym pogorzel. 15 r. Hr. Stadnicki Bronisław na Kościół Dominik. 15 r. – Hr. Stadnicka Krystyua na Kościół Dominik. 10 r. – Hr. Stadnicki Jan 1 dukat na Kościół Dominik. – X. proboszcz obrz. grec. Stefkowski 3 r. – P. Pozakowski Hieronim 2 r. – Następni gospodarze wsi Bachorca ofiarowali dzienuy zarobek: Skubisz Marcin 10 kr. – Szramowiał Aleksander 10 k. – Makuszak Piotr 10 k.

**) P. Winnicka Felicya 2 półimperyały. – P. Krysztofowiczowa Marcela 2 złr. P. Wilusz Hieronima 2 r. – P. Nowaczyński Edward 5 r. – P. Belrupt H. 5 r. – P. Sikorska R. 1 r. 15 k. – P. Furteltaub 2 r. – P. Szczurowski Antoni 1 r. – P. Stryjoniewska 1 r. – P. Kossak Antoni 2 r. – K. C. 1 r. – J. Jakób 2 r. – Borschil F. 1 r. – S. B. 1 r. – Kilku Starozakonnych 31 k. – Bobrowski 2 r. – Bobrownicki 5 r. Łastawiecki 5 r. – P. Stratte 2 dukaty. – Janowski Eugeniusz 7 r. – P. Pilińska medal złoty wartości 10 duk. na kościoły. – Jej dzieci na kościoły 1 duk.; na pogorzelców 27 złp. 20 gr., z tych 6 złp. 20 gr. jako pamiątkowe pieniądze odłożone są do spieniężenia. – P. Gołaszewska Marya 1 duk. – Z balu na korzyść pogorzelców danego 30 r. – Ostaszewski Józef 10 r.

***) X. dziekan Koczanowicz 10 złr. – X. wikary Muszyński 10 r. – X. Staszewski proboszcz w Bachorcu 10 r. – X. Węgliński 2 r. – P. Wawrzynkiewiczowa 1 r. – P. Garwolińska Teresa 1 r. – P. Garwoliński Wacław 1 r. – Składka w kościele Dubieckim 1 r. – P. Najmanowa Katarzyna 30 k. – P. Maksym Róża 30 k. – Plecion Oleksa 6 k. – Dzieci Pleciona 6 k. – Panny Groman z Drohobyczki 30 k.

****) X. pleban Popowicz Jan 5 złr. – X. wikary Kretowicz Paweł 2 r. – P. Wojnarowski 2 r. – P. Kamieniecki 2 r. – P. Engiel Michał 1 r. – P. Mejor 1 r. – Czekajewicz Jan 30 k. – Biedroński 1 r. – Gmina Milczycka 3 r. 6 k.; razem 17 r. 36 k., z tych 18 k. odtrącono na koszta poczty, zostaje 17 r. 18 k.

LISTA LV.

Imie i przezwisko dawcy.	Złotem. #	Monetą polską. Zł. pol.	gr	Monetą konwencyj. Zł. reńs.	kr
Bąkowski Ferdynand przez P. Przybyłowskiego adwokata	—	—	—	5	—
Czwarta składka Redakcyi *„Union“* w Pradze . .	1	—	—	49	30
Ze składki w parafii Stojańce koło Sądowéj Wiszni przez X. prob. Kasprzyckiego Antoniego:					
Górscy Jan i Emilia . . . 5 złr.					
Panna Helena Górska . . . 2 „					
Panna Jadwiga Górska . . . 1 „ kr. 20	—	—	—	14	40
Panna Maryanna Górska . . — „ 40					
X. Kasprzycki Antoni . . . 3 „ —					
Parafianie w kościele . . . 2 „ — 40					
Przychód z teatru amatorskiego w Białéj . . .	—	—	—	80	—
P. Jan Gurniak z Pisarzowic	—	—	—	50	—
P. Adolf Górniak z Kóz	—	—	—	25	—
P. Iżycki Władysław na kościół Dominikański i Franciszkański 340 egzemplarzy swego dzieła „Nowy obrazowy sposób uczenia dzieci gramatyki elementarnéj“ egzemplarz 15 gr.					
Ze składki w Lipsku przez P. Bobrowicza 150 talarów	—	900	—	—	—
Kołysko Władysław na ręce P. Klotyldy z Malinowskich Tomkiewiczowéj, na Kościół Dominikański i Franciszkański po 100 rubli	—	1333	10	—	—
Z teatru amatorskiego w Kielcach	—	800	—	—	—
Od obywateli miasta Kielce	—	468	—	—	—
Od obywateli powiatu Kieleckiego . . .	1	490	20	—	—
Od uczniów zwiedzających kraj . . .	—	340	—	—	—
N. N. z Anglii weksel na 5 funt. szterlingów . .	—	—	—	55	—
J. Ex. Feldmarszałek Herbert z Wiednia, obywatel honorowy M. Krakowa, uzbieraną składkę między oficerami swego korpusu Fuhrwesów 59 złr. 38 kr. cwancygerami i 306 r. 55 k. banknotami . . .	—	—	—	366	33
P. Podbereski Romuald z Wilna za pośrednictwem P. J. Czecha 10 egzemplarzy dziełka pod tytułem: „Msza święta“ w Wilnie 1850 r. — egzemplarz 3 złp. 10 gr.					
Xiądz ze Szląska	—	3	—	—	—
Summa Listy LV. . .	2	4335	—	645	43
Summa 54ch List poprzednich . .	220	130678	10	73283	14
Ogólny wpływ 55. List do d. 12 październ.	222	135013	10	73928	57

Czcionkami drukarni Czasu.